1e Begrotingswijziging 2026

ISD Intergemeentelijke Sociale Dienst Brabantse Wal

1e Begrotingswijziging 2026 ISD Brabantse Wal

Het Gemeenschappelijk Orgaan van de Intergemeentelijke Sociale Dienst Brabantse Wal (ISD Brabantse Wal);

Inleiding

In het kader van de doorontwikkeling van de dienstverlening binnen de ISD Brabantse Wal is het noodzakelijk om de begroting voor 2026 aan te passen. Deze wijziging vloeit voort uit vier keuzes.

Elektrische leaseauto's

Voortzetting van het gebruik van elektrische leaseauto's voor de sociale recherche, waarmee we niet alleen de veiligheid van medewerkers verbeteren en administratieve lasten verlagen, maar ook invulling geven aan de wettelijke verplichtingen uit de Regeling bevordering schone wegvoertuigen (Rbsw). Deze regeling verplicht gemeenten tot de inkoop van schonere voertuigen. De aanpak van Bergen op Zoom is hierin toonaangevend: een toekomstbestendige leaseovereenkomst die duurzaamheid combineert met flexibiliteit. Het resultaat is een wagenpark met een substantieel aandeel zero-emissievoertuigen, passend bij onze ambitie voor een gezonde leefomgeving.
Deze maatregel draagt onder meer bij aan:

- Duurzaamheid en veiligheid door inzet van schone voertuigen en betere bescherming van medewerkers.

Grensinformatiepunt (GIP)

Met ingang van 2025 heeft het Ministerie van SZW de jaarlijkse bijdrage voor Grensinfopunten verhoogd van €59.516 naar €107.729. Voor 2025 heeft de ISD Brabantse Wal ervoor gekozen geen gebruik te maken van deze verhoging. Vanaf 2026 wordt de verhoogde bijdrage aangevraagd en begroot, conform de bestaande cofinancieringsafspraken. Dit is noodzakelijk om het GIP toekomstbestendig te positioneren en financiële ruimte te creëren voor de samenwerking met Brabantse GIPs, de provincie en de Sociale Verzekeringsbank.

Webshop

De ISD Brabantse Wal heeft een Meedoen webshop laten ontwerpen (in de lijn van het voorbeeld van het Werkplein Hart van West-Brabant) waar u regelingen vindt voor inwoners met een laag inkomen in de gemeenten Bergen op Zoom**,** Steenbergen en Woensdrecht**.**

Integraal klantmanagement Inkomen

Bestuurlijk is in mei 2025 ingestemd met een wijziging in de inrichting van de formatie van de ISD. Een van de onderdelen was het inrichten van integraal klantmanagement inkomen (levensonderhoud, bijzonder bijstand, boete etc.). De inwoners worden zo meer integraal ondersteund op het gebied van de financiële ondersteuning. Om de nieuw aangestelde klantmanagers voldoende op te leiden en de huidige klantmanagers in de breedte verder op te leiden is een trainer/begeleider/coach ingehuurd.

Met deze begrotingswijzigingen wordt een belangrijke stap gezet richting een toekomstbestendige intergemeentelijke sociale dienst die niet alleen voldoet aan wettelijke kaders, maar ook inspeelt op maatschappelijke opgaven zoals inclusie en klimaat.

Doel van de wijziging

Het doel van deze begrotingswijziging is om een belangrijke ontwikkelingen binnen de ISD Brabantse Wal structureel te verankeren. De andere drie wijzigingen zijn incidenteel van aard.

Elektrische leaseauto's

Sinds 2025 werkt de sociale recherche van de ISD Brabantse Wal met elektrische leaseauto's. De overgang van kilometerdeclaraties naar een vast leasebedrag draagt bij aan voorspelbaarheid van kosten, vermindering van administratieve lasten en verbetering van veiligheid en privacy voor medewerkers. De inzet van elektrische voertuigen is daarnaast noodzakelijk om te voldoen aan de Regeling bevordering schone wegvoertuigen (Rbsw), die gemeenten verplicht een substantieel aandeel zero-emissievoertuigen in te zetten.

In de oude situatie declareerden medewerkers van de sociale recherche jaarlijks ongeveer € 9.000 aan kilometervergoeding en werden vier parkeervergunningen verstrekt ter waarde van circa € 2.000 per jaar. De totale jaarlijkse kosten bedroegen daarmee ongeveer € 11.000.

De keuze voor twee elektrische leaseauto's leidt tot jaarlijkse kosten van circa € 15.000. De meerwaarde betreft onder meer de veiligheid van medewerkers, borging van privacy, vermindering van administratieve lasten en het voldoen aan de verplichtingen uit de Regeling bevordering schone wegvoertuigen (Rbsw).

Grensinformatiepunt (GIP)

Het GIP speelt een belangrijke rol in het ondersteunen van grensarbeiders en werkgevers bij vragen over sociale zekerheid en arbeidsrecht. Het convenant uit 2019, waarin cofinanciering is geregeld (50% SZW, 25% provincie, 25% gemeenten), is inmiddels opgezegd. In 2026 wordt samen met partners verkend hoe het GIP toekomstbestendig kan worden gepositioneerd. Om deze verkenning mogelijk te maken, wordt de verhoogde rijksbijdrage benut en opgenomen in de begroting. Dit leidt tot een ophoging van de gemeentelijke bijdrage van € 29.758 naar € 53.864,50.

Webshop

Het hoofddoel van een webshop voor mensen met een laag inkomen is het bieden van laagdrempelige toegang tot voorzieningen, producten en sociale activiteiten, waardoor participatie in de maatschappij wordt vergroot en armoede wordt verminderd. Het centraliseert regelingen, vermindert bureaucratie en biedt waardigheid. De webshop van de ISD is inmiddels online: https://meedoenisdbrabantsewal.nl

Op de website van de ISD komt een digitale aanvraag mogelijkheid naar alle meedoen regelingen - welke weer linkt naar de webshop. Zolang dit niet helemaal is afgerond, blijft de aanvraagprocedure zoals deze al die jaren is geweest: middels het digitale aanvraagformulier.

De ISD is bezig om een (aantrekkelijk) aanbod in de webshop te zetten. Er is een (eerste) mailing uitgegaan naar ongeveer 80 aanbieders, met een uitleg over de webshop en de vraag of ze deel willen nemen aan de webshop.

Er is inmiddels een informatiebijeenkomst geweest voor de aanbieders met toelichting en uitleg. Aanbieders worden benaderd om deel te nemen aan de webshop.

De beleidscollega's van de drie gemeenten checken ook hun collega's van sport en cultuur wie er nog aanvullend benaderd kan worden. Er is een informerende brief uit naar de partijen in het voorliggende veld (de vraagwijzers, BWI etc.) en er is een informatiebijeenkomst geweest.

Wanneer het aanbod aangevuld en de digitale aanvraagprocedure gereed is, zullen we de inwoners gaan informeren. Tot die tijd houden we de webshop en promotie nog even stil.

Met Stichting Leergeld is afgesproken dat zij de huidige werkwijze in ieder geval gedurende het eerste kwartaal van 2026 ongewijzigd blijven voortzetten. Zij zijn hierover geïnformeerd via de mailing, en er hebben gesprekken plaatsgevonden ten behoeve van een zorgvuldige informatieoverdracht.

Integraal klantmanagement Inkomen

De inhuur van een intern opleidingsmedewerker wordt opgenomen in deze begrotingswijziging. Deze wijziging is noodzakelijk, omdat formatieve uitbreidingen niet via de voorzetbegroting mogen worden verwerkt. De opleidingsmedewerker wordt ingezet voor kwaliteitsontwikkeling, on-boarding, borging van werkwijzen en doorontwikkeling van medewerkers. Het huidige opleidingsbudget is ontoereikend om deze incidentele uitgave op te vangen, waardoor aanvullende middelen noodzakelijk zijn.

Financiële onderbouwing

De kosten worden verdeeld over de drie deelnemende gemeenten op basis van de verdeelsleutel zoals opgenomen in artikel 15 lid 1 van de Gemeenschappelijke Regeling ISD Brabantse Wal:

Maatschappelijke baten: De voorgestelde begrotingswijziging levert zowel maatschappelijke als financiële voordelen op.

Elektrische leaseauto's

De voortzetting van het leaseautoproject voor de sociale recherche heeft eveneens een duidelijke maatschappelijke meerwaarde. Het gebruik van elektrische leaseauto's verhoogt de veiligheid van medewerkers tijdens dienstreizen en borgt hun privacy. Bovendien voldoet deze maatregel aan de wettelijke verplichtingen uit de Regeling bevordering schone wegvoertuigen (Rbsw), waarmee we een belangrijke stap zetten richting een duurzamer wagenpark en een gezonde leefomgeving. Dit sluit aan bij de ambitie om klimaatbewust en toekomstgericht te opereren.

Veiligheid en integriteit: Het gebruik van leaseauto's vermindert risico's voor medewerkers en borgt privacy en veiligheid tijdens dienstreizen.

Webshop

Economische zelfstandigheid: Het biedt een traject richting financiële onafhankelijkheid, waardoor de afhankelijkheid van een uitkering kan verminderen.

Vergroting van het welzijn: Het (deels) invloed hebben op het eigen inkomen door gebruik te maken van aangeboden voorzieningen verhoogt het gevoel van eigenwaarde en zingeving, wat valt onder 'sociale welvaart' en welzijn.
Sociale inclusie: Het doorbreekt een sociaal isolement en bevordert actieve deelname aan de maatschappij.

Integraal klantmanagement Inkomen

Vanaf dag één zal er met de integraal klantmanagers inkomen in hun caseload worden gewerkt met de jaarlijkse gesprekken met klant. Om deze gesprekken te onderscheiden van de normale recht- en doelmatigheidsgesprekken, wordt dit jaarlijks terugkerend gesprek een dienstverlenend gesprek (DVG) genoemd.
Dienstverlenend, omdat niet de rechtmatigheid van de (verstrekte) uitkering centraal staat, maar de klant zelf. In dit gesprek gaat het over de leefgebieden van de klant, de ontwikkeling van zijn persoonlijke- en/of gezinssituatie, het financieel huishouden van de klant en wordt onderzocht of van alle voorzieningen gebruik wordt gemaakt. Het gesprek heeft meer het karakter van vooruit kijken in tegenstelling tot (rechtmatigheids)onderzoeken, waar vooral de nadruk op het verleden en de terecht verstrekte bijstand ligt.

Het dienstverlenend gesprek ligt volledig in de lijn van de dienstverlening van de ISD Brabantse Wal. Door het jaarlijks terugkerend persoonlijke gesprek op alle levensdomeinen wordt volop geïnvesteerd in het “ken je klant” principe. Door vooral breed en vooruit te kijken, krijgt het gesprek ook een preventieve werking. We kunnen veranderingen al voorzien en ondervangen en voorzieningen/regelingen automatisch en ambtshalve toekennen. Dit zorgt ervoor dat een (veel) grotere groep inwoners krijgt waar ze recht op hebben. Het draait dan namelijk om de klant en niet (alleen) meer om de rechtmatigheid van de bijstand.

Onderzoeken tonen aan dat frequente face-to-face gesprekken tussen sociaal-consulenten en uitkeringsgerechtigden positief effect hebben op onder andere de werkhervattingskant. Voorwaarden hiervoor zijn dat de gesprekken op regelmatige basis terugkeren en dat ze naast werk en opleiding stil moeten staan bij woonsituatie, financiën, relaties, gezondheid en zingeving. Als laatste geldt dat de communicatie op gelijke voet, dus van mens tot mens en niet “gemeente vs. bijstandsklant” dient plaats te vinden. Hierbij hoort ook het hebben van een vast aanspreekpunt en dus een vaste consulent. Als gevolg hiervan ontstaat vertrouwen en leren gemeenten hun klanten écht kennen. Dit kennen is dan weer cruciaal voor arbeidsactivatie.

Uit de onderzoeken komt verder naar voren dat klanten over dergelijke gesprekken aangeven dat zij een positiever beeld van de gemeente hebben gekregen, zich gehoord voelen en het idee hebben dat de gemeente in hen wil investeren. Dit, met het hebben van een vaste klantmanager, maakt dat klanten minder zenuwachtig zijn voor gesprekken, eerder uit eigen initiatief contact opnemen om zaken te vragen of wijzigingen door te geven. Klantmanagers geven hierover aan dat ze door dit “echt” contact maken, meer voldoening uit hun werk halen.

Grensinformatiepunt (GIP)

De lasten voor bedrijfsvoering zijn verhoogd met €81.000 voor het GIP, voornamelijk voor promotie en activiteiten. Daarnaast zijn de personeelsbaten opgehoogd met €85.985 door de hogere bijdrage van het Ministerie van SZW. Deze bedragen zijn verwerkt in de begroting en verdeeld volgens de reguliere verdeelsleutel.

Financiële baten

Elektrische leaseauto’s

Voor het leaseautoproject zijn er geen direct financiële baten. Het gebruik van elektrische leaseauto’s leidt tot hogere jaarlijkse kosten. Waar de kosten in de oude situatie circa € 11.000 per jaar bedroegen (kilometervergoedingen en parkeervergunningen), bedragen de leasekosten voor twee elektrische voertuigen circa € 15.000 per jaar. Dit betekent een toename van ongeveer € 4.000 per jaar. Het handelt hier meer om een grote maatschappelijke meerwaarde (zie hierboven).

Webshop

Voor de webshop zijn er niet direct financiële baten. In tegendeel juist zullen de kosten voor meedoen-regelingen gaan stijgen als inwoners met lage inkomens uit de drie gemeenten laagdrempeliger dan voorheen gebruik kunnen gaan maken van meerdere maatschappelijke voorzieningen.

Integraal klantmanagement Inkomen

Ook hier is geen sprake van directe financiële baten. Het zijn eenmalige kosten over een periode van 1 jaar ten einde (junior) klantmanagers zo breed mogelijk op te leiden voor de Participatiewet (in Balans). Het huidige opleidingsbudget is ontoereikend is om deze incidentele uitgave op te vangen, waardoor aanvullende middelen noodzakelijk zijn.

De begrotingswijziging ziet er als volgt uit:

	2026	wijziging 2026	nieuw 2026
Personeelslasten ISD Brabantse Wal	9.493.887	160.000	9.653.887
Bedrijfsvoering	624.074	156.029	780.103
Additionele kosten	2.414.203	0	2.414.203
Personeelsbaten	-75.609	-85.985	-161.594
Totaal begroting	**12.456.555**	**230.044**	**12.686.599**

Meerjaren	2026	2027	2028	2029
Personeelslasten	9.653.887	9.781.000	10.007.000	10.237.000
Bedrijfsvoering	780.103	632.000	644.000	656.000
Additionele kosten	2.414.203	2.470.000	2.527.000	2.585.000
Personeelsbaten	-161.594	-	-	-
Totaal	**12.686.599**	**12.883.000**	**13.178.000**	**13.478.000**

Klantenaantallen	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028
Aandeel Steenbergen	313	310	312	313
Aandeel Woensdrecht	274	268	270	271
Aandeel Bergen op Zoom	1.824	1.827	1.828	1.830
Totaal	**2.411**	**2.405**	**2.410**	**2.414**

Aandeel begroting 2026	initiële begroting 2026	Wijziging	begroting 2026 na wijziging
Steenbergen	1.617.131	29.865	1.646.995
Woensdrecht	1.415.635	26.143	1.441.778
Bergen op Zoom	9.423.789	174.036	9.597.826
Totaal	**12.456.555**	**230.044**	**12.686.599**

Aandeel begroting meerjaren	2026	2027	2028	2029
Steenbergen	1.646.995	1.729.297	1.768.869	1.809.214
Woensdrecht	1.441.778	1.495.005	1.529.216	1.564.095
Bergen op Zoom	9.597.826	10.191.698	10.424.915	10.662.691
Totaal	**12.686.599**	**13.416.000**	**13.723.000**	**14.036.000**

De personeelslasten zijn opgehoogd met € 160.000 voor de inhuur van de intern opleidingsmedewerker. Deze kosten zullen een incidentele kostenpost betreffen enkel voor 2026. Omdat dit inhuur betreft heeft dit geen gevolgen voor de additionele kosten.

Personeelslasten	Primitieve begroting 2026	Wijziging 2026	Nieuw 2026
Inhuur derden	0	160.000	160.000
Totaal	**0**	**160.000**	**160.000**

De lasten voor bedrijfsvoering zijn verhoogd met € 156.029. € 15.000 voor het leaseautotraject van de sociale recherche, € 85.985 voor de kosten van het Grens Informatie Punt en € 55.044 voor de implementatie van de webshop die pas in 2026 is gerealiseerd.

Bedrijfsvoering	Primitieve begroting 2026	Wijziging 2026	Nieuw 2026
Leasekosten auto's	0	15.000	15.000
Organisatiekosten Grens Informatie Punt (GIP)	50.000	85.985	135.985
Webshop	64.956	55.044	120.000
Totaal	**114.956**	**156.029**	**270.985**

De personeelsbaten zijn opgehoogd met € 85.985,- omdat het ministerie van SZW de jaarlijkse bijdrage voor het Grensinformatiepunt heeft opgehoogd. Conform het convenant dragen de provincie en de gemeenten ook extra bij.

Personeelsbaten	Primitieve begroting 2026	Wijziging 2026	Nieuw 2026
Subsidie GIP	-75.609	-85.985	-161.594

De 3 deelnemende gemeenten dragen ieder dus ook extra bij aan de kosten van het Grensinformatiepunt. Het ministerie draagt 50% van deze lasten, de Provincie 25% en de gemeenten ook 25%.

De bijdrage van de provincie en het ministerie bedraagt € 161.594. Dit betekent dat het ministerie hiervan € 107.729 bijdraagt en de provincie € 53.865. De bijdrage van de ISD gemeenten bedraagt daarmee ook € 53.865.

Per gemeente ziet dit er als volgt uit:

Aandeel GIP 2026	
Steenbergen	6.993
Woensdrecht	6.122
Bergen op Zoom	40.750
Totaal	**53.865**

Toelichting op de gewijzigde begroting baten en lasten

Op deze kosten wordt de reguliere verdeelsleutel toegepast, gebaseerd op het klantenaantal op 1 januari van het voorafgaande begrotingsjaar, als opgenomen in artikel 15 lid 1 van de gemeenschappelijke regeling ISD Brabantse Wal. Voor de begroting 2026 is dat het klantenaantal per 1 januari 2025. Dat wil zeggen:

Bergen op Zoom	75,65 %
Steenbergen	12,98 %
Woensdrecht	11,36 %

B E S L U I T;

Tot vaststelling van de ‘1e Begrotingswijziging 2026 ISD Brabantse Wal’ welke luidt als volgt:

De begroting 2026 van de ISD Brabantse Wal wordt gewijzigd vastgesteld, met een ophoging van de kosten voor de structurele verankering van de voortzetting van het leaseautoproject voor de sociale recherche.

Met deze wijziging wordt invulling gegeven aan de uitgangspunten van de Regeling bevordering schone wegvoertuigen. De tijdelijke inhuur voor sociale activering wordt omgezet naar een vaste formatie van drie fte en worden de jaarlijkse kosten voor twee elektrische leaseauto’s opgenomen in de begroting. De inzet van een webshop verlaagt de drempel voor lage inkomens in onze drie gemeenten voor voorzieningen die eenvoudiger toegankelijk worden. Tenslotte draagt de invoering van de Integraal Klantmanager Inkomen bij aan het kennen van de klant, het bevorderen van de integraliteit, een betekenisvol leven voor de burger, de uitvoering en verbetering van de dienstverlening, de participatie van de klant, het voorkomen van fraude binnen de Participatiewet, verbetering van vertrouwen van een klant met betrekking tot de overheid, verbetering zelfvertrouwen en zelfredzaamheid van een klant en het meer voldoening halen uit hun werk door de integraal klantmanager Inkomen.

Deze maatregelen zijn noodzakelijk om continuïteit en kwaliteit van dienstverlening te waarborgen, de veiligheid van medewerkers te verbeteren en invulling te geven aan de wettelijke verplichtingen.

Met deze wijziging wordt tevens invulling gegeven aan de afspraken rondom het Grensinformatiepunt (GIP). Door de verhoogde rijksbijdrage en de bijbehorende cofinanciering wordt financiële ruimte gecreëerd om het GIP in 2026 toekomstbestendig te positioneren. De extra lasten worden verdeeld over de deelnemende gemeenten volgens de geldende verdeelsleutel.

Aldus besloten maart 2026

Het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan voornoemd,

Wethouder	Wethouder	Wethouder
E. Prent	A.C.M. Buijsen	D.P.E. Hopmans
Steenbergen	Woensdrecht	Bergen op Zoom